

คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส
ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร*
The Quality of Life of Burmese Foreign Workers in the Wat
Sriburanawas Community, Khok Kham Subdistrict, Mueang
District, SamutSakhon Province

ณัฐชยา สุตินัญญามณี และราเชนทร์ นพณัฐวงศ์กร
Nutchaya Sutinyamanee and Rachen Noppanatwongsakon
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
Southeast Asia University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: S6543510014@sau.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร และ 2) พัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ แรงงานต่างด้าวในชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวน 176 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test ในการเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร และค่าสถิติ One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 1.00) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สภาพการทำงาน ด้านสิทธิส่วนบุคคลในสถานทำงาน ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านจังหวะชีวิต ด้านโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถตนเอง ตามลำดับ

*ได้รับบทความ: 15 มีนาคม 2567; แก้ไขบทความ: 14 พฤษภาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 24 กรกฎาคม 2567
Received: March 15, 2024; Revised: May 14, 2024; Accepted: July 24, 2024

2. พัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน เมื่ออาศัยอยู่ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต; แรงงานต่างด้าว; การจ้างงาน

Abstract

The purposes of this research were 1) study the quality of life of Myanmar foreign workers in the Wat Siburnawas community, Khok Kham Sub-district, Mueang District, Samut Sakhon Province, and 2) develop the quality of life of Myanmar foreign workers in the Wat Siburnawas community, Khok Kham Sub-district, Mueang District, Samut Sakhon Province. This is a quantitative research study. The sample group consisted of 176 migrant workers in the Wat Siburnawas community, Khok Kham Sub-district, Mueang District, Samut Sakhon Province, selected by simple random sampling. The research tool was a questionnaire with a reliability coefficient of .92. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test for comparing variables, and One-way ANOVA.

The research results found that:

1. The overall quality of life of Myanmar foreign workers in the Wat Siburnawas community was at a high level ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 1.00). Considering each aspect, it was found that cooperation and relationship with others had the highest mean, followed by career advancement and job security, working conditions, personal rights in the workplace, fair and sufficient compensation, life rhythm, and opportunities for self-development, respectively.

2. The development of the quality of life of Myanmar foreign workers in the Wat Siburnawas community revealed that different personal factors resulted in different quality of life when residing in the Wat Siburnawas community, Khok Kham Sub-district, Mueang District, Samut Sakhon Province.

Keywords: Quality of Life; Foreign Workers; Employment

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ประเทศไทยเพิ่มบทบาทจากเป็นประเทศผู้ส่งออกแรงงานมาเป็นทั้งผู้ส่งออกและผู้รับแรงงาน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) นอกจากนั้นประเทศไทยยังมีสภาพ ภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการลักลอบเดินทางข้ามพรมแดนได้อย่างไม่ลำบากมากนัก และยังเป็นเส้นทางที่จะสามารถผ่านไปยังประเทศอื่นได้ง่าย จึงทำให้มีการอพยพย้ายถิ่นฐานของผู้ใช้แรงงาน เข้ามาเป็นจำนวนมากประกอบกับการขยายการลงทุนของภาคธุรกิจ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA), 2556) ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการใช้แรงงานคนอย่างหนาแน่น ดังนั้นธุรกิจมีความจำเป็นอย่างมากในการที่จะแสวงหาแรงงานที่มีค่าแรง ต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำ อีกทั้งยังเป็นการลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจและกลายเป็นนโยบายของทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน ในการสร้างความได้เปรียบของธุรกิจในการจ้างแรงงาน (ธนิสา ทวีศรี และคณะ, 2567)

ปัจจุบันคนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง องค์กรทุกภาคส่วนพยายามที่จะหันมาใส่ใจในเรื่องทรัพยากรคนมากขึ้น (เนติวัฒน์ รัตนวรรณ และปริญญารักษ์ พจน์อริยะ, 2563) ยิ่งในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อค่าแรงสูงกว่าการดำรงชีพของพนักงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรต่างๆที่ต้องปรับตัวกับสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น การจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีค่าแรงถูกเพื่อความอยู่รอดและพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินงาน

การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของแรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีเข้ามาทำงานในประเทศไทยจนรัฐบาลต้องมีการดำเนินการเพื่อลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งยังมีการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ (ภัทรรุช เภอแผละ, 2563) มีการนำระบบการขึ้นทะเบียนแรงงานมาใช้ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2547 เป็นต้นมา ทำให้รัฐบาลรู้และเข้าใจถึงสถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีทักษะไม่สูงมากนักของธุรกิจภาคเอกชน แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการพึ่งพาการใช้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของธุรกิจได้ทั้งหมด (พินิตทิพย์ อุบลจินดา และคณะ, 2565)

กรมการจัดหางาน เปิดเผยว่า ปี 2566 มีแรงงานพม่าที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยจำนวน 1.86 ล้านคน (MGROnline, 2566) อย่างไรก็ตามคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในจังหวัดสมุทรสาครก็ไม่ได้ดีมากนัก หากเปรียบเทียบกับแรงงานไทย เพราะแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในจังหวัดสมุทรสาครล้วนแล้วแต่หนี ร้อนมาพึ่งเย็นทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสภาพเศรษฐกิจ ความยากจน สงครามทางการเมือง เป็นต้น (กันยา ศรีสวัสดิ์, 2560) การอพยพย้ายถิ่นฐานนั้นมิได้เป็นเพียงการเปลี่ยนสถานที่เท่านั้น แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงสังคม และสภาพแวดล้อมใหม่ แรงงานต่างด้าวจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ได้ โดยต้องอาศัยเวลาและประสบการณ์ รวมถึงลักษณะส่วนตัวของผู้ย้ายถิ่นฐาน ประกอบกัน การปรับตัวเพื่อให้คงความสมดุลอยู่ได้ในชุมชนใหม่นั้นย่อมทำให้เกิดความเครียด (พีรพล

จิรปฐมสกล, 2563) บางครั้งการปรับตัวต่อสังคมใหญ่ก็เป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ย้ายถิ่น เนื่องจากความไม่พร้อมบางประการ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ความแตกต่างระหว่างสภาพแวดล้อมเดิมกับสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งช่วยป้องกันผู้ย้ายถิ่นฐานจากความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกินไป แรงงานต่างด้าวที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาในประเทศไทยเป็นแรงงานที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ เนื่องจากเป็นการย้ายถิ่นฐานข้ามชาติ ความแตกต่างมีมากมายทั้งด้านภูมิศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม การที่จะปรับตัวให้สามารถใช้ชีวิตในประเทศไทยได้นั้นย่อมทำให้แรงงานต่างด้าวต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าว ในชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้รู้และเข้าถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าว อันเป็นประโยชน์ในการประเมินสภาพชีวิต และปัญหาของแรงงานต่างด้าวเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และการนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา และป้องกันผลกระทบต่างๆ ที่จะตามมา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการที่จะช่วยกันป้องกัน แก้ไข และเข้าใจ ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร และเพื่อนำผล ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ นำเสนอให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงาน แรงงาน กระทรวง สาธารณะสุข สถานประกอบการ ที่มีแรงงานต่างด้าว รวมถึงหน่วยงานที่ให้ความคุ้มครองแรงงานต่างด้าว ได้รับทราบและนำไปกำหนดนโยบายหรือวางแผนแนวทางในการบริหารจัดการ ให้ความช่วยเหลือแรงงานต่างด้าวต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่จะมุ่งค้นหาและพัฒนาข้อมูล มาตรการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่สามารถวัดลักษณะพฤติกรรมเป็นตัวเลข ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กับประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 324 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 176 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random Sampling) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ได้มีการพัฒนาข้อคำถามเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า Rating scale โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.922 อยู่ภายในเกณฑ์ที่กำหนดและมีความน่าเชื่อถือ และผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.938 ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามให้กับแรงงานต่างด้าวในชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนทั้งสิ้น 180 คน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2566-ธันวาคม 2566 และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชากรมาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์ สถิติสำเร็จรูป มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าว สัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาสตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 36-40 ปี มีสถานภาพ สมรส ส่วนใหญ่เป็นผู้มีบุตร มีสมาชิกในครอบครัว 5-6 คน วุฒิการศึกษา ระดับประถมศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คุณภาพชีวิตแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศหญิง	102	56.67
2. อายุ 36-40 ปี	51	28.33
3. สถานภาพสมรส	85	47.22
4. จำนวนผู้มีบุตร	98	54.44
5. สมาชิกในครอบครัว 5-6 คน	82	45.55
6. วุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา	64	35.56

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เพศหญิง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 มีอายุ 36-40 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 มีสถานภาพสมรส จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 47.22 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีบุตร จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 54.44 มีสมาชิกในครอบครัว 5-6 คน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 45.55 วุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56 ตามลำดับ

2. คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบไปด้วย ด้านการทำงานร่วมกันและ ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สภาพการทำงาน ด้านสิทธิส่วนบุคคลในสถานทำงาน ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านจังหวะชีวิต ด้านโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	4.16	0.69	มากที่สุด
2. สภาพการทำงาน	4.23	1.04	มากที่สุด
3. ด้านโอกาสในการพัฒนา ขีดความสามารถตนเอง	3.97	1.14	มาก
4. ด้านการทำงานร่วมกัน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	4.37	0.91	มากที่สุด
5. ด้านสิทธิส่วนบุคคลในสถานทำงาน	4.22	1.06	มากที่สุด
6. ด้านจังหวะชีวิต	4.09	1.02	มาก
7. ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	4.26	0.83	มากที่สุด
รวม	4.18	1.00	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา คือความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) สภาพการทำงาน อยู่ในระดับมาก

ที่สุด ($\bar{X} = 4.23$) ด้านสิทธิส่วนบุคคลในสถานทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) ด้านจังหวะชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ด้านโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

5. อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัยเสียงแจ่ม (2553) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานต่างด้าวในเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่า แรงงานประเภทอุตสาหกรรมจะทำงานวันละ 8 ชั่วโมง ตามกฎหมาย และหยุดในวันเทศกาล ส่วนแรงงานประเภทเกษตรและพาณิชย์กรรม จะหยุดในวันเทศกาลเมื่อเจ็บป่วยจะรักษาโดยซ้อยามากินเองจะไปหาหมอต่อเมื่อป่วยมากและจะไปรักษาที่อนามัยใกล้บ้าน ส่วนแรงงานประเภทเกษตรกรรม พาณิชยกรรมและงานบ้าน จะมีที่พักอาศัยให้ส่วนประเภทอุตสาหกรรมมีทั้งที่ให้ที่พักและไม่ให้ที่พัก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล โดยรวมพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน เมื่ออาศัยอยู่ชุมชนวัดศรีบูรณาวาส ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ชนก บุลยเลิศ (2551) ที่ศึกษาเรื่องแรงงานต่างด้าวในภาคธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยเพื่อต้องการหาเงินให้ได้มากๆ จะได้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น เข้ามาจากพื้นที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ อาชีพเดิม ทำงานในสวนส้มหรือทำงานก่อสร้างแห่งอื่นมาก่อน ส่วนใหญ่ทำงานเป็นช่างปูน และกรรมกรหญิง คิดว่างานที่ตนเองทำไม่หนักและไม่เสี่ยงอันตราย ป้องกันตนเองโดยสวมหมวก สวมถุงมือ และมีผ้าปิดจมูก โดยที่นายจ้างไม่ได้เป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายให้ทำงานวันละ 8 ชั่วโมง และทำงานล่วงเวลา-ชั่วโมง พอใจกับวันหยุดที่ได้รับแต่ยังไม่พอใจกับค่าจ้างที่ได้รับ แต่ก็เพียงพอต่อการใช้จ่ายและมีเงินเก็บออม ได้รับสวัสดิการจากนายจ้างคือ ที่พัก รถรับ-ส่ง และพาไปต่อใบอนุญาต ไม่มีปัญหาถูกเพื่อนแรงงานไทยรังเกียจ ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ แต่มีปัญหาค่าธรรมเนียมในการต่อใบอนุญาตแพ่ง จึงต้องการให้นายจ้างช่วยเหลือในการออกค่าใช้จ่ายให้ ต้องการให้หน่วยงานของรัฐช่วยลดค่าธรรมเนียมในการต่อใบอนุญาตหรือขยายระยะเวลาในการต่อใบอนุญาต ผลการศึกษาในส่วนของผู้ประกอบการพบว่า สาเหตุที่เลือกจ้างแรงงานต่างด้าวเพราะมีความอดทนขยันทำงานยินดีที่จะทำงานหนักและหาได้มากกว่าแรงงานไทยโดยให้ทำงานวันละ 8 ชั่วโมง มีวันหยุดคือ วันแรงงาน และเทศกาลสงกรานต์ แรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวทำงานเหมือนกัน มีอัตราค่าจ้างที่ต่างกันเล็กน้อย ค่าทำงานล่วงเวลา สวัสดิการที่แรงงานได้รับ ได้แก่ ที่พัก เงินล่วงเวลา รถรับ-ส่ง เทศกาล โบนัส เห็นด้วยกับการที่

รัฐกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว เพราะจะทำให้ควบคุมแรงงานต่างด้าวอย่างทั่วถึงและการผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวทำงาน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติซึ่งควรมีการศึกษาเพื่อหารูปแบบในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวเพื่อให้กลุ่มแรงงานเหล่านี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดตั้งศูนย์หรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวให้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงเรื่องผลกระทบจากการอพยพของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทย เพื่อจะได้ทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งผลดีและผลเสียต่อแรงงานในอนาคต

2.2 ควรศึกษาถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการอพยพของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทย เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจ้างแรงงาน

2.3 ควรศึกษาในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายกลับเข้าไปยังประเทศของแรงงานต่างด้าว ซึ่งอาจมีผลต่อผู้ประกอบการหรือผู้ใช้แรงงานต่างด้าว เมื่อมีการเคลื่อนย้ายกลับภูมิลำเนา

7. องค์กรความรู้ที่ได้รับ

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะคนเป็นทรัพยากรที่มีค่าและมีความสำคัญต่อองค์กร ดังนั้น สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานที่ทำงาน ต้องมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการทำงาน คือ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีรู้สึกที่ดีต่องาน มีความมั่นคง ทำให้เกิดความสุข โดยจะส่งผลดีทั้งตัวบุคคลและองค์กร ตามหลักการของ Richard E. Walton (1973) ได้แบ่งออกองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้ 8 ประการ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กันยา ศรีสวัสดิ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแรงงานอพยพสัญชาติพม่าของผู้ประกอบการไทยในจังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 2(2), 167-179.

ธนิสา ทวีศรี, ศุภนิจ ปิยะพรหมดี และนงภา วะสี. (2567). *ค่าจ้างขั้นต่ำ การจ้างงาน อำนาจตลาด และการเติบโตของธุรกิจขนาดใหญ่*. เข้าถึงได้จาก [https://www.pier.or.th/abridged/2024/01/เนติวัฒน์ รัตนวรรณ และปริญญาภรณ์ พจน์อริยะ. \(2563\). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพชีวิตของพนักงานธนาคารกรุงไทยเขตพื้นที่ 5 จังหวัด. เข้าถึงได้จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/](https://www.pier.or.th/abridged/2024/01/เนติวัฒน์ รัตนวรรณ และปริญญาภรณ์ พจน์อริยะ. (2563). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพชีวิตของพนักงานธนาคารกรุงไทยเขตพื้นที่ 5 จังหวัด. เข้าถึงได้จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). (2565). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง.

พินณต์ทิพย์ อุบลจินดา และคณะ. (2566). การขาดแคลนแรงงานและความจำเป็นการใช้แรงงานต่างด้าวในประเทศไทย. *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 14, 19 พฤษภาคม 2566*, (หน้า 1163-1176). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- พิมพ์ชนก บุลยเลิศ. (2551). *แรงงานต่างด้าวในภาคธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พีรพล จิรปฐมสกุล. (2563). *กระบวนการทางจิตวิทยาในการย้ายถิ่นของคนเมืองกรุงสู่ชนบท*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรรุธ เกอแสละ. (2563). *การพัฒนากระบวนการการนำเข้าแรงงานต่างด้าวอย่างถูกต้องตามกฎหมายตามระบบ MOU รายงานการศึกษาค้นคว้าส่วนบุคคล*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2544). *รายวิชา SO243 ประชากรศาสตร์ (Demography (SO 260))*. เข้าถึงได้จาก <http://old-book.ru.ac.th/ebook/inside/html/dlbook.asp?code=SO243>
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA). (2556). *สภาพภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยให้การลักลอบเดินทางข้ามพรมแดน*. เข้าถึงได้จาก <http://library1.nida.ac.th/tempaper6/lang/2556/20023.pdf>
- อุทัย เสียงแจ่ม. (2553). *คุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานต่างด้าวในเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- MGROnline. (2566). *ล่าขุมทรัพย์ 1.2 ล้านล้านบาท ตลาดแรงงานเมียนมาในไทย*. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/daily/detail/9660000099130>
- Walton, R. E. (1973). Quality of working life: What is it?. *Slone Management Review*, 15(1), 12-18.